

Green Deal & Just Transition Mechanism

Mesaje cheie:

Finanțare și planificare

- **Sustainable Europe Investment Plan (SEIP) va mobiliza cel puțin 1 trilion de Euro pentru investiții**, ajutând la creșterea finanțării pentru procesul de tranziție energetică, aceasta fiind nu doar o necesitate din punct de vedere al schimbărilor climatice, dar în aceeași măsură o **oportunitate economică**.
- Este necesară **vizibilitate și transparență** privind modul în care vor fi planificate, accesate și alocate finanțările aferente Green Deal, având în vedere potențiala **competiție între state membre/regiuni pentru atragerea finanțării private**.
- Susținem considerarea perioadei 2021 – 2050 drept **un ciclu investițional complet și planificarea investițiilor în tehnologii ale viitorului** care să contribuie la poziționarea României pe o traiectorie liniară pentru atingerea obiectivului de decarbonizare completă până în 2050.
- Finanțarea publică va deschide calea finanțării private, care va livra investițiile la scara așteptată, ambele fiind ghidate de taxonomia stabilită de UE. RWEA susține planificarea optimă a folosirii finanțării publice pentru a maximiza atragerea de investiții private. Un astfel de exemplu relevant pentru industria regenerabilă ar fi **folosirea fondurilor pentru extinderea și flexibilizarea rețelelor, astfel atrăgând investiții private în capacitățile de producție, cu impact benefic asupra prețului energiei la consumatorul casnic și industrial**.
- Considerăm că este benefică realizarea mai multor scenarii de dezvoltare, analizând oportunitățile și riscurile asociate fiecăruia. **Planificarea rețelelor și a gradului de flexibilitate al acestora trebuie să țină cont și să anticipeze dezvoltarea surselor regenerabile**, investițiile în acestea fiind mai puțin riscante și costisitoare comparativ cu investițiile în alte tipuri de capacități de generare.
- **O rețea flexibilă, cu un grad ridicat de interconexiuni și care să includă tehnologii și concepte moderne, cum ar fi stocarea, Demand Side Management, respectiv sector coupling, va reduce semnificativ costul investițiilor**, cu beneficii semnificative pentru consumatori.
- Independent, Just Transition Fund (JTF) nu poate acoperi integral costul tranziției energetice, dar folosit într-o manieră integrată împreună cu celelalte componente ale Green Deal, politici publice, măsuri potrivite și colaborare între sectorul public și mediul privat, este **esențial în stabilirea bazelor pentru atragerea investițiilor private în tehnologii ce vor orienta activitatea economică a regiunilor afectate către viitor**.

Energia regenerabilă – lanț de producție strategic

- Independente de ambițiile României în ceea ce privește dezvoltarea surselor regenerabile de energie, acestea vor înregistra o creștere semnificativă la nivel european, devenind unul din principalele produse de export ale UE, iar **România nu își permite să nu facă parte din lanțul valoric asociat industriei regenerabile.**
- Conform estimărilor pentru 2050, industria eoliană va deveni un lanț de producție strategic pentru Europa, iar RWEA solicită autorităților **sprijin în relocarea unei părți a lanțului de producție din industria regenerabilă către România** (inclusiv baterii, hidrogen, stații de încărcare etc.) pentru creșterea impactului pozitiv în economie al procesului de tranziție energetică și maximizare a oportunităților Green Deal, în special în zonele afectate de tranziția energetică.
- Dezvoltarea de noi programe de studii și a unei noi rețele de **școli profesionale care să pregătească resursa umana din România pentru meseriile viitorului devine o oportunitate importantă în acest context.**
- În conformitate cu poziționarea WindEurope, susținem ca **cel puțin 20% din Just Transition Fund (JTF) să fie alocat reconversiei profesionale a angajaților din regiunile în tranziție** pentru a lucra în domeniul surselor regenerabile de energie.
- Considerăm benefică **cooperarea mai strânsă între industrie și mediul academic**, respectiv institutele de cercetare, în vederea atragerii finanțării disponibile prin Green Deal pentru tehnologiile inovatoare ce vor permite realizarea tranziției energetice și dezvoltarea de noi lanțuri valorice în tehnologie la nivel național.

Anexa

Green Deal

Atingerea principalului scop al Green Deal, neutralitatea climatică până în 2050, precum și creșterea nivelului de ambiție privind ținta de reducere pentru 2030, ideal 55% față de nivelul anului 1990, nu poate fi atins fără decarbonizarea susținută a sistemului energetic și a sectoarelor adiacente acestuia, precum și fără o re poziționare a strategiei economice. Integrarea durabilității în toate politicile UE implică investiții cumulative considerabile de până la 7 trilioane Euro până în 2050, ce vor duce la o schimbare fundamentală a întregii economii și comportamente societale.

Conform studiilor realizate la nivel UE, pentru a atinge țintele prevăzute în Green Deal, până în 2030 energia generată fără emisii de carbon ar atinge între 60 și 65% din mixul european, iar peste 90% din consumul de electricitate trebuie asigurat din surse regenerabile de energie la nivelul anului 2050, investițiile în sectorul energetic reprezentând 45% din totalul necesar. Electrificarea celorlalte sectoare ale economiei (mobilitate, încălzire și răcire, industrie etc.) crescând cererea de energie cu până la 50% - 60%, fiind astfel necesare investiții semnificative în rețele electrice. Energia eoliană este preconizată a face un salt de la 12% în 2019, la 29% în 2030 și respectiv 53% în anul 2050, pentru o capacitate totală de 1200 GW la nivelul UE.

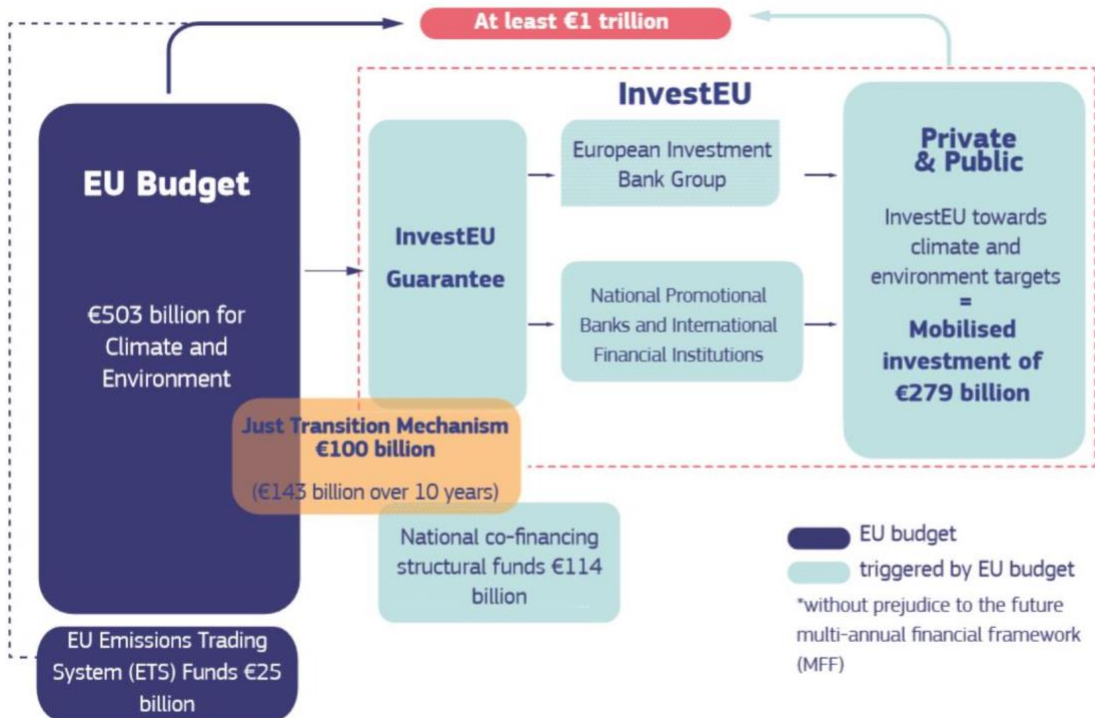
Din totalul investițional necesar estimat la 7 trilioane de Euro, 18% va fi alocat noilor capacități regenerabile (echivalentul a 1.2 miliarde Euro pe an), 11% rețelelor de transmisie și distribuție (0.8 miliarde Euro pe an), 15% pentru baterii, hidrogen și tehnologii de captare și stocare a carbonului (1.2 miliarde euro pe an), 2% pentru realizarea rețelelor de stații de încărcare, restul fiind alocați celorlalte sectoare din economie.

Cum va fi finanțat?

Sustainable Europe Investment Plan (SEIP) reprezintă pilonul investițional al Green Deal, așteptat să mobilizeze cel puțin 1 trilion Euro în până în 2030, având trei obiective principale:

- Creșterea finanțării pentru procesul de tranziție, prin mobilizarea a cel puțin 1 trilion Euro pentru susținerea investițiilor, de la bugetul UE și instrumentele asociate (InvestEU);
- Va crea cadrul prin care investitorii privați și sectorul privat vor facilita investiții sustenabile;
- Va oferi suport administrațiilor locale și promotorilor proiectelor în identificarea, structurarea și executarea proiectelor sustenabile.

WHERE WILL THE MONEY COME FROM?

*The numbers shown here are net of any overlaps between climate, environmental and Just Transition Mechanism objectives.

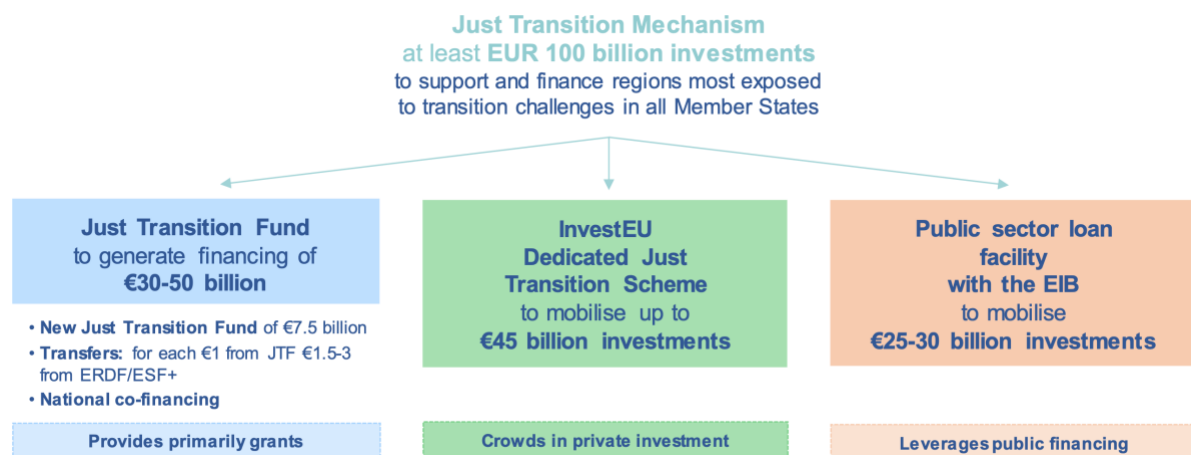
Suma totală este prevăzută a proveni din:

- Bugetul UE va acoperi 503 miliarde din totalul SEIP, ce vor debloca cofinanțări suplimentare de aproximativ 114 miliarde Euro din partea statelor membre pe proiecte legate de climă și mediu, în următorii 10 ani;
- InvestEU va ajuta la mobilizarea a încă 297 miliarde de Euro prin investiții private și publice legate de climă și mediu, oferind garanții EIB și altor parteneri de implementare pentru a atrage investiții private proiecte cu risc mai ridicat;
- Just Transition Mechanism va mobiliza cel puțin 100 miliarde de Euro între 2021 și 2027 (aproximativ 143 miliarde Euro până în 2030), finanțarea provenind de la bugetul UE, cofinanțare de la statele membre, precum și contribuții de la InvestEU și EIB;
- Fondul de Modernizare și Fondul pentru Inovare, finanțate prin tranzacționarea certificatelor de carbon, vor pune la dispoziție încă 25 miliarde de Euro, în special statelor cu venituri reduse, printre care și România (ce va avea alocate între 5 și 7 miliarde de Euro).

Just Transition Mechanism

Just Transition Mechanism (JTM) va fi instrumentul cheie pentru a adresa provocările regiunilor dependente de combustibili fosili și industrie emițătoare de carbon, cele mai afectate de tranziție. JTM este structurat în jurul a trei piloni de finanțare, cumulând până în 2027 100 miliarde de Euro:

- Just Transition Fund (JTF) – între 30 și 50 miliarde de Euro, proveniți din cei 7,5 miliarde Euro de la bugetul EU, transferuri de la Fondurile Structurale și cofinanțare adițională din partea statelor membre;
- Schemă dedicată pentru tranziție justă sub InvestEU – până la 45 de miliarde de Euro vor fi mobilizați sub forma investițiilor private ce vor susține noi surse de creștere economică;
- Facilitate de împrumuturi către sectorul public – așteptată a mobiliza între 25 și 30 miliarde de Euro investiții în infrastructura de energie și transport, rețele centralizate de încălzire, renovarea și anveloparea clădirilor.

Cei trei piloni sunt vor fi coordinați prin “planurile teritoriale pentru tranziție justă” (TTP), pregătite de către fiecare stat membru și/sau regiune luând în considerare evaluarea Comisiei. Planurile sunt menite să identifice provocările sociale, economice și de mediu ale activităților legate de eliminarea combustibililor fosili, decarbonizarea proceselor și produselor emițătoare de carbon. Planurile trebuie să includă un calendar al procesului de tranziție până în 2030 (noi proiecte, recalificare profesională și reabilitare sustenabilă, toate într-o manieră integrată), tipul de acțiuni planificate și mecanisme de guvernare. Suportul JTF este condiționat de implementarea eficientă a TTP-ului. După aprobarea planului de către Comisie, regiunile pot beneficia de toți cei trei piloni ai JTM.

Ce proiecte vor fi finanțate prin JTF?

Activitățile ce pot fi incluse în TTP:

- Investiții în IMM-uri, start-up-uri și noi firme ce duc la diversificare economică și reconversie;

- Cercetare, inovare și digitalizare;
- Instalarea tehnologiilor pentru energie curată și ieftină, eficientă energetică și surse regenerabile de energie;
- Regenerarea și decontaminarea zonelor;
- Recalificare, căutare de locuri de muncă și asistență.

Sunt excluse în mod explicit investițiile în combustibili fosili și sectorul nuclear. Sprijinul pentru companiile mari trebuie să urmărească regulile de ajutor de stat, precum și impactul asupra creării locurilor de muncă.

Conform estimărilor Comisiei, României îi vor fi alocate 757 milioane de Euro prin JTF, ce vor mobiliza aproximativ 2.7 miliarde Euro în pilonul I, fiind estimat ca totalul mobilizat prin JTM să fie de 10.1 miliarde Euro până în 2027.